

Analýza počtu pracovníkov a mzdových výdavkov centrálnej vlády v období rokov 2001 - 2011

Vládou schválený návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2011 až 2013 predpokladá, že v štátnych inštitúciách, na ktoré má vláda priamy vplyv, pretože ich rozpočty sú súčasťou jednotlivých rozpočtových kapitol štátneho rozpočtu, bude v roku 2011 pracovať 128 681 zamestnancov. Je to o 3 684 zamestnancov menej ako ráta štátny rozpočet v roku 2010 a o 2 063 menej ako pracovalo v týchto inštitúciách v roku 2009. I napriek tomu, že v roku 2009 bol počet systematizovaných pracovných miest stanovený pre 134 428 pracovníkov, nedošlo k obsadeniu až 7005 miest. Ak by sme predpokladali, že v roku 2010 by sa skutočný počet pracovníkov nenavýšil a neobsadili by sa voľné pracovné miesta, tak plánované zníženie počtu pracovníkov v roku 2011 tvorí zhruba polovicu neobsadených tabuľkových miest z roku 2009.

Najvyšším podielom na znižovaní počtu pracovníkov podľa schváleného rozpočtu verejnej správy sa podieľa Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR, kde sa plánuje znížiť stav až o 1 282 pracovníkov. Druhým najväčším rezortom v počte znižovania stavu pracovníkov je Ministerstvo financií SR v celkovom počte 955 ľudí. Tým tento rezort zotrúva dlhoročnom trende znižovania počtu pracovníkov, ktoré trvá nepretržite od roku 2004. Ďalej sa významným podielom na znižovaní zamestnanosti podieľali Ministerstvo vnútra SR v počte 892 pracovných miest, pričom v tomto prípade ide hlavne o zníženie tabuľkových miest a Ministerstvo obrany v počte 121 pracovných miest, čo súvisí s pokračovaním procesu scivilňovania vybraných pracovných miest.

V období po roku 2006 sa po fiškálnej decentralizácii a po ustálení presunu pracovníkov dá objektívnejšie porovnávať stav zamestnanosti v jednotlivých kapitolách štátneho rozpočtu. Z tohto pohľadu sú najzaujímavejšie roky 2007 a 2008, kedy dochádza k reálnemu prepúšťaniu v celkovej počte 4 792 ľudí. V najvyššej miere sa na tom podieľali rezorty Ministerstva vnútra SR s počtom 1 329 osôb a Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR v počte 1 198 a následne Ministerstvo financií SR s počtom 572 ľudí. V roku 2009 sa znižovanie počtu pracovníkov zastavilo, resp. trend bol mierne zvrátený v prospech prijímania nových pracovníkov v celkovom počte 180 osôb. Rozpočet na rok 2010 už opäť ráta so znižovaním počtu pracovníkov a to v celkovom rozsahu zhruba na úrovni 2000 osôb.

Vývoj počtu zamestnancov počas rokov 2001 až 2005 bol ovplyvnený bez zmeny na celkovú zamestnanosť hlavne úpravami vnútornej štruktúry rozpočtových kapitol a prechodom originálnych kompetencií na územnú samosprávu a v prípade školstva odčlenením pracovníkov vysokých škôl z rezortu Ministerstva školstva. Za zmienku v tomto období stoja dve skutočnosti, ktoré mali vplyv na počet pracovníkov. Prvou z nich je každoročné 3 % zníženie počtu zamestnancov v regionálnom školstve, čo súviselo s ich odchodom do starobného dôchodku (cca. 600 učiteľov) a druhou skutočnosťou bolo reálne zníženie počtu pracovníkov v rezorte Ministerstva financií v celkovom počte viac ako 800 ľudí.

Mzdové výdavky vrátane poistných odvodov (ďalej len osobné výdavky) vo vládnom návrhu štátneho rozpočtu jednotlivých rozpočtových kapitol na roky 2011 až 2013 predstavujú pre rok 2011 celkovú hodnotu 2 069 134 tis. € čo v absolútnom vyjadrení oproti schválenému rozpočtu na rok 2010 predstavuje o 119 353 tis. € menej vynakladaných verejných finančných prostriedkov na mzdy zamestnancov štátnych inštitúcií. Pôvodne podľa vládnych zámerov sa mali znižovať osobné výdavky až o 10 %, čo sa v konečnom vládnom návrhu rozpočtu neprejavilo v plnej miere, ale iba v polovičnej, teda pokles rozpočtovaných osobných výdavkov má dosiahnuť 5%-ný pokles.

K nenaplneniu pôvodných zámerov prispeli viaceré výnimky v celkovej výške presahujúcej 100 mil. € predovšetkým v rezortoch školstva, obrany a vnútra. I napriek 50%nej úspešnosti rozpočtovanej sumy na mzdy zamestnancov štátnej správy oproti avizovaným vládnyh proklamáciám je pozitívny fakt, že prvýkrát v histórii Slovenska by malo dôjsť práve v roku 2011 k nominálnemu zníženiu osobných výdavkov štátneho rozpočtu. Rovnako aj roky 2008 a 2009 nezaznamenali na ročnej báze vyššie nárasty ako 86 mil. €. Spomalenie tempa nárastu mzdových výdavkov začalo už v roku 2007, keď mzdový balík medziročne narástol o 84 mil. €, zatiaľ čo ešte rok pred tým sa mzdové výdavky zvýšili medziročne takmer o 110 mil. €. Medziročný rast týchto výdavkov sa tak zmiernil z úrovne 9 % na úroveň 6,5 %, v poklese medziročného nárastu mzdových výdavkov pokračovalo aj v roku 2008, keď sa zmiernil na 6,1 %. Rovnako aj roky 2008 a 2009 nezaznamenali na ročnej báze vyššie nárasty ako 86 mil. €.

Tabuľka 1 Vývoj skutočného počtu pracovníkov v jednotlivých rozpočtových kapitolách v období rokov 2001 - 2009

Roky Rozpočtová kapitola	2001	2002	Rozdiel	2003	Rozdiel	2004	Rozdiel	2005	Rozdiel	2006	Rozdiel	2007	Rozdiel	2008	Rozdiel	2009	Rozdiel
			2002 - 2001		2003 - 2002		2004 - 2003		2005 - 2004		2006 - 2005		2007 - 2006		2008 - 2007		2009 - 2008
Kancelária Národnej rady SR	609	631	22	641	10	631	-10	630	-1	617	-13	576	-41	566	-10	555	-11
Kancelária prezidenta SR	71	74	3	79	5	80	1	90	10	90	0	89	-1	91	2	90	-1
Úrad vlády SR	473	495	22	485	-10	560	75	559	-1	537	-22	540	3	562	22	549	-13
Ústavný súd SR	57	60	3	64	4	70	6	74	4	74	0	77	3	76	-1	76	0
Najvyšší súd SR	126	122	-4	125	3	117	-8	145	28	146	1	154	8	154	0	165	11
Generálna prokuratúra SR	1393	1396	3	1407	11	1428	21	1507	79	1563	56	1555	-8	1598	43	1694	96
Najvyšší kontrolný úrad SR	229	230	1	234	4	238	4	236	-2	229	-7	242	13	280	38	300	20
Ministerstvo zahraničných vecí SR	1099	1113	14	1098	-15	1115	17	1121	6	1098	-23	1074	-24	1043	-31	1075	32
Ministerstvo obrany	0	0	0	0	0	0	0	23476	23476	23706	230	23935	229	24119	184	22567	-1552
Ministerstvo vnútra SR	535	3574	3039	30591	27017	34291	3700	34818	527	34778	-40	34338	-440	33449	-889	34937	1488
Ministerstvo spravodlivosti SR	4581	4560	-21	9729	5169	10326	597	10677	351	11012	335	10801	-211	10594	-207	10928	334
Ministerstvo financií SR	12303	12585	282	12674	89	12147	-527	11863	-284	11726	-137	11461	-265	11154	-307	11095	-59
Ministerstvo životného prostredia SR	656	736	80	846	110	1867	1021	1943	76	1957	14	1908	-49	1576	-332	1635	59
Ministerstvo školstva SR	21837	6433	-15404	1132	-5301	12271	11139	12207	-64	11813	-394	11536	-277	11509	-27	11807	298
Ministerstvo zdravotníctva SR	4785	4255	-530	3686	-569	3627	-59	3140	-487	3019	-121	2864	-155	2804	-60	2794	-10
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	1025	1083	58	1103	20	12660	11557	13319	659	13804	485	13222	-582	12606	-616	12890	284
Ministerstvo kultúry SR	636	978	342	1077	99	1093	16	1120	27	1196	76	1198	2	1128	-70	1121	-7
Ministerstvo hospodárstva SR	924	944	20	1019	75	1033	14	1088	55	1049	-39	968	-81	978	10	1065	87
Ministerstvo pôdohospodárstva SR	2787	2740	-47	2709	-31	3691	982	3813	122	3831	18	3721	-110	3593	-128	3543	-50
Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR	186	194	8	244	50	458	214	488	30	496	8	531	35	600	69	622	22
Ministerstvo dopravy, pošt a telekomunikácií SR	5455	5440	-15	5681	241	3648	-2033	2879	-769	2782	-97	2734	-48	2622	-112	1836	-786
Úrad geodézie, kartografie a katastra SR	539	2637	2098	2634	-3	2640	6	2695	55	2716	21	2682	-34	2481	-201	2457	-24
Štatistický úrad SR	1122	1090	-32	1086	-4	1087	1	1090	3	1096	6	1031	-65	995	-36	999	4
Úrad pre verejné obstarávanie	106	103	-3	98	-5	105	7	103	-2	101	-2	104	3	102	-2	110	8
Úrad jadrového dozoru SR	80	79	-1	82	3	81	-1	80	-1	82	2	83	1	82	-1	85	3
Úrad priemyselného vlastníctva SR	148	149	1	148	-1	146	-2	151	5	144	-7	146	2	141	-5	142	1
Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR	68	74	6	78	4	89	11	75	-14	74	-1	71	-3	65	-6	74	9
Protimonopolný úrad SR	62	62	0	65	3	64	-1	66	2	66	0	68	2	72	4	73	1
Národný bezpečnostný úrad	0	0	0	0	0	0	0	213	213	224	11	227	3	227	0	239	12
Správa štátnych hmotných rezerv	0	191	191	186	-5	166	-20	143	-23	140	-3	140	0	126	-14	119	-7
Rada pre vysielanie a retransmisiu - VPS	0	0	0	0	0	26	26	27	1	29	2	30	1	28	-2	31	3
Kancelária verejného ochrancu práv	0	11	11	24	13	35	11	38	3	36	-2	36	0	36	0	38	2
Slovenská akadémia vied	1936	1819	-117	1852	33	2028	176	2063	35	2140	77	2144	4	2122	-22	2014	-108
Úrad na ochranu osobných údajov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34	34
Spolu	63828	53858	-9970	80877	27019	107818	26941	131937	24119	132371	434	130286	-2085	127579	-2707	127759	180

Zdroj: MF SR

Tabuľka 2 Plánovaný počet pracovníkov jednotlivých rozpočtových kapitol v období 2010 - 2011

Roky Rozpočtová kapitola	2010	Rozdiel	2011	Rozdiel
		2010 - 2009		2011 - 2010
Kancelária Národnej rady SR	601	46	601	0
Kancelária prezidenta SR	93	3	101	8
Úrad vlády SR	588	39	588	0
Ústavný súd SR	80	4	89	9
Najvyšší súd SR	213	48	213	0
Generálna prokuratúra SR	1771	77	1771	0
Najvyšší kontrolný úrad SR	329	29	329	0
Ministerstvo zahraničných vecí SR	1112	37	1111	-1
Ministerstvo obrany	22154	-413	22033	-121
Ministerstvo vnútra SR	37338	2401	36446	-892
Ministerstvo spravodlivosti SR	11554	626	11553	-1
Ministerstvo financií SR	11533	438	10578	-955
Ministerstvo životného prostredia SR	1701	66	1618	-83
Ministerstvo školstva SR	12157	350	12156	-1
Ministerstvo zdravotníctva SR	2920	126	2919	-1
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	13261	371	11979	-1282
Ministerstvo kultúry SR	1166	45	1102	-64
Ministerstvo hospodárstva SR	1067	2	963	-104
Ministerstvo pôdohospodárstva SR	3797	254	3827	30
Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR	703	81	0	-703
Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR	1597	-239	2035	438
Úrad geodézie, kartografie a katastra SR	2487	30	2487	0
Štatistický úrad SR	1077	78	1117	40
Úrad pre verejné obstarávanie	117	7	117	0
Úrad jadrového dozoru SR	87	2	93	6
Úrad priemyselného vlastníctva SR	145	3	145	0
Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR	78	4	78	0
Protimonopolný úrad SR	75	2	72	-3
Národný bezpečnostný úrad	268	29	261	-7
Správa štátnych hmotných rezerv	126	7	126	0
Rada pre vysielanie a retransmisiu - VPS	36	5	36	0
Kancelária verejného ochrancu práv	38	0	41	3
Slovenská akadémia vied	2061	47	2061	0
Úrad na ochranu osobných údajov	35	1	35	0
Spolu	132365	4606	128681	-3684

Zdroj: MF SR

Tabuľka 3: Prehľad neobsadených systemizovaných pracovných miest v jednotlivých rozpočtových kapitolách v období rokov 2001 - 2009

Rozpočtová kapitola	Roky									
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Kancelária Národnej rady SR	-9	-27	-40	-29	-43	-56	-39	-49	-54	
Kancelária prezidenta SR	-10	-18	-13	-12	-11	-11	-12	-10	-11	
Úrad vlády SR	-82	-124	-106	-105	-114	-145	-145	-92	-52	
Ústavný súd SR	-6	-12	-18	-22	-14	-15	-12	-13	-13	
Najvyšší súd SR	-14	-24	-32	-34	-27	-35	-27	-27	-32	
Generálna prokuratúra SR	-24	-51	-47	-95	-27	-46	-54	-44	-45	
Najvyšší kontrolný úrad SR	-5	-10	-11	-11	-13	-40	-47	-29	-29	
Ministerstvo zahraničných vecí SR	-73	-65	-84	-31	-30	-62	-89	-34	-46	
Ministerstvo obrany	0	0	0	0	-2088	-1626	-1995	-705	-2201	
Ministerstvo vnútra SR	-50	-15	-1824	-1791	-1341	-1481	-1921	-1922	-1736	
Ministerstvo spravodlivosti SR	-105	-160	-564	-470	-466	-487	-699	-870	-607	
Ministerstvo financií SR	-228	-387	-497	-768	-909	-556	-846	-512	-572	
Ministerstvo životného prostredia SR	-81	-123	-173	-207	-132	-119	-170	-145	-108	
Ministerstvo školstva SR	535	120	-112	-629	-448	-328	-687	-647	-350	
Ministerstvo zdravotníctva SR	-797	-705	-161	-188	-515	-489	-288	-239	-249	
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	-78	-90	-86	-678	-196	-281	-961	-301	-104	
Ministerstvo kultúry SR	-38	-122	-80	-65	-59	-41	-43	-38	-45	
Ministerstvo hospodárstva SR	-32	-94	-92	-84	-48	-86	-130	-75	-59	
Ministerstvo pôdohospodárstva SR	-271	-317	-248	-328	-209	-192	-301	-204	-254	
Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR	-29	-55	-31	-83	-64	-71	-28	-28	-64	
Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR	-758	-834	-1545	-159	-256	-199	-223	-298	-162	
Úrad geodézie, kartografie a katastra SR	-21	-128	-55	-73	-43	-22	-45	-6	-11	
Štatistický úrad SR	-110	-116	-93	-43	-40	-34	-57	-22	-34	
Úrad pre verejné obstarávanie	-10	-14	-20	-10	-12	-14	-13	-19	-11	
Úrad jadrového dozoru SR	-5	-8	-7	-6	-7	-7	-6	-7	-4	
Úrad priemyselného vlastníctva SR	-4	-2	-8	-8	-5	-12	-10	-8	-7	
Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR	-11	-11	-6	-7	-10	-20	-9	-12	-10	
Protimonopolný úrad SR	-11	-13	-56	-11	-14	-14	-12	-8	-7	
Národný bezpečnostný úrad	0	0	0	0	-48	-62	-60	-56	-44	
Správa štátnych hmotných rezerv	0	-20	-22	-36	-39	-42	-42	-38	-25	
Rada pre vysielanie a retransmisiu - VPS	0	0	0	-4	-3	-1	0	-2	-5	
Kancelária verejného ochrancu práv	0	-30	-17	-6	-3	-5	-5	-5	-3	
Slovenská akadémia vied	-140	-239	-134	-68	-73	-68	-64	-73	-51	
Spolu	-2467	-3694	-6182	-6061	-7307	-6667	-9040	-6538	-7005	

Zdroj: MF SR

